

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ระเบียบวิธีการศึกษา เรื่อง พฤติกรรมในการเปิดรับสื่อของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย ขอบเขตการศึกษา (ขอบเขตเนื้อหา ขอบเขตประชากร) วิธีการคัดเลือกตัวอย่าง ข้อมูลและแหล่งข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และระยะเวลาของการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดเชียงใหม่ โดยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนศึกษาในปีการศึกษา 2551 เนื่องจากเป็นกลุ่มคนที่ทันสมัย ทันท่วงที มีพลังในด้านข้อมูล มีความรู้กว้างขวางและมีโลกส่วนตัวสูง (ไม่เกิด (นามปากกา): 2551, ออนไลน์) โดยศึกษาในลักษณะการแสวงหาข่าวสารและการเปิดรับข้อมูลโดยศึกษาจากประเภท ชนิดของสื่อ ความถี่ของช่วงเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการเปิดรับสื่อแต่ละประเภทแยกตามประเภทรายการต่างๆ และเหตุผลในการเปิดรับสื่อ โดยวัดจากเวลาที่ใช้สื่อและความถี่ในการใช้สื่อแยกตามประเภทของเนื้อหา และรายการที่แตกต่างกัน อันประกอบด้วย โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร สื่อกลางแจ้ง สื่ออินเทอร์เน็ตและสื่อโทรศัพท์เคลื่อนที่ สื่อภาพยนตร์ (การรับชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์) โดยสื่อเหล่านี้เป็นสื่อที่กลุ่มนักศึกษาที่อยู่ในช่วงอายุของเจนเอเรชั่นเอ็ม มีการเปิดรับมาก

ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนศึกษาในปีการศึกษา 2551 (ภาคปกติ) ในมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 7 แห่ง โดยมีอายุไม่เกิน 24 ปี ซึ่งมีจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งสิ้น 81,323 คน (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2551: ระบบออนไลน์)

ขนาดตัวอย่างและวิธีการเลือกตัวอย่าง

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Yamane Taro: 1970, 1088 อ้างถึงใน วิเชียร เกตุสิงห์, 2537) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ระดับร้อยละ 95 และระดับความคลาดเคลื่อนที่ 5%

$$n = \frac{N}{(1 + Ne^2)}$$

n คือ จำนวนตัวอย่างหรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของประชากร 81,323 คน

e คือ ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ (e=0.05)

การศึกษานี้ มีจำนวนกลุ่มประชากรเป้าหมาย 81,323 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างและกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ระดับร้อยละ 95 และระดับความคลาดเคลื่อนที่ 5%

แทนสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{81,323}{(1 + (81,323)(0.05)^2)}$$

$$n = 398.0421(399 \text{ คน})$$

ดังนั้น เพื่อความเหมาะสมในการวิเคราะห์ ผู้ศึกษาจึงกำหนดขนาดตัวอย่างเป็น 400 คน โดยใช้การคัดเลือกตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การคัดเลือกตัวอย่างแบบโควตา

รายชื่อมหาวิทยาลัย	จำนวนนักศึกษา (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)	จำนวน ตัวอย่าง (คน)
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	22,966	28.24	113
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา	14,701	18.08	72
มหาวิทยาลัยพายัพ	5,405	6.65	27
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	21,950	26.99	108
มหาวิทยาลัยแม่โจ้	12,505	15.38	62
มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่	1,594	1.96	8
มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น	2,202	2.71	11
รวม	81,323	100	400

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (2551). [ระบบออนไลน์].

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบ สอบถาม (Questionnaires) จากจำนวนตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งสิ้น 400 ราย โดยการเก็บข้อมูลจากสถานที่ต่างๆ ที่เป็นแหล่งชุมชนของกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้มีความหลากหลาย ได้แก่ ตามคณะอาคารเรียน โรงอาหาร และแหล่งชุมชนรอบๆ มหาวิทยาลัยทั้ง 7 แห่ง

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ใช้วิธีเก็บรวบรวมเอกสารและข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงงานวิจัยและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และนำมาใช้ประกอบในการกำหนดโครงสร้างแนวคำถามที่ใช้ในการเก็บแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ มหาวิทยาลัย และสาขาวิชาที่ศึกษา รายได้ต่อเดือน แหล่งที่มาของเงินรายได้ และที่พักอาศัยในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ เช่น ประเภท ชนิดของสื่อมวลชนที่เปิดรับ ความถี่ ช่วงเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการเปิดรับสื่อมวลชนแต่ละประเภทแยกตามประเภทรายการต่างๆและเหตุผลในการเปิดรับสื่อ โดยแบ่งออกเป็น 7 ประเภทตามประเภทของสื่อ ดังนี้

ประเภทที่ 1	โทรทัศน์
ประเภทที่ 2	วิทยุ
ประเภทที่ 3	หนังสือพิมพ์
ประเภทที่ 4	นิตยสาร / วารสาร
ประเภทที่ 5	สื่อกลางแจ้ง
ประเภทที่ 6	อินเทอร์เน็ต / โทรศัพท์เคลื่อนที่
ประเภทที่ 7	การชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ โดยผู้ศึกษานำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจำนวน 400 ชุด โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่ออธิบายพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดเชียงใหม่

ระยะเวลาในการดำเนินการ

ระยะเวลาทำการศึกษาดังแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2551 ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2552 และ ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน ถึง 30 ธันวาคม พ.ศ. 2551

สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามโดยทำการเลือกตัวอย่าง จากสถานที่ต่างๆ ที่เป็นแหล่งชุมชนของกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้มีความหลากหลาย ได้แก่ คณะ อาคารเรียน โรงอาหาร หอพักนักศึกษา สนามกีฬา ห้องสมุด แหล่งชุมชนรอบๆ ของมหาวิทยาลัยทั้ง 7 แห่ง และคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่